

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๕/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๖๕/๒๕๕๕

วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ระหว่าง { นายนราวิษณุ ชะยะ ผู้ร้อง
นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ผู้ยื่นจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคไทยรักธรรม ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคำร้องคัดค้านคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ไม่รับจดทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓

นายนราวิษณุ ชะยะ ผู้ยื่นจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคไทยรักธรรม ผู้ร้อง ในฐานะผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค ยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง ที่ไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

ผู้ร้องได้ยื่นจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อพรรคไทยรักธรรมต่อผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ มาแล้วจำนวนสองครั้ง แต่ไม่ได้

- ๒ -

รับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแต่อย่างใด เพราะข้อบังคับพรรคและสัญลักษณ์ประจำพรรคไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อมาวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องได้ยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ถูกร้องเพื่อพิจารณารับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งผู้ถูกร้องพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อบังคับพรรคไทยรักธรรม หมวด ๔ การบริหารงาน ข้อ ๒๔ (๒) กรณีของสมาชิกภาพของสมาชิกพรรคไม่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับข้อบังคับพรรคไทยรักธรรม ข้อ ๑๔ ตามที่อ้างถึง และข้อบังคับพรรคไทยรักธรรม หมวด ๕ สาขาพรรค ข้อ ๔๒ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง ประกอบด้วยบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าแปดตำแหน่ง ข้อบังคับพรรคไทยรักธรรมจึงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ ผู้ถูกร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมติในการประชุมครั้งที่ ๑๒๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยรักธรรม และผู้ถูกร้องมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุดที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๑/๑๘๘๒๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ร้องทราบ ซึ่งผู้ร้องได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกร้อง จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อคัดค้านคำสั่งดังกล่าว โดยผู้ร้องเห็นว่า การยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้องเป็นเรื่องความบกพร่องด้านเอกสารเพียงเล็กน้อย แต่ไม่เคยได้รับการแจ้งให้แก้ไขเป็นหนังสือจากผู้ถูกร้อง มีเพียงแต่สั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองและให้ถอนเอกสารคืน ผู้ร้องจึงขอโต้แย้งคำสั่งเพื่อความเป็นธรรมและขอแก้ไขเอกสารซึ่งบกพร่องเพียงเล็กน้อย เพื่อจะได้ดำเนินกิจการทางการเมืองต่อไป หากได้รับการจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ วรรคสี่ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้อง โดยผู้ร้องได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และผู้ร้องซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกร้อง ได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของผู้ถูกร้องต่อ

- ๓ -

ศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นเวลาภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว กรณีจึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ วรรคสี่ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๒๐) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้
ไว้พิจารณาวินิจฉัย

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

ผู้ร้องได้ยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ฉบับลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อขอให้
ผู้ถูกร้องพิจารณารับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ผู้ถูกร้องตรวจสอบเอกสารและข้อบังคับพรรค
ไทยรักธรรมแล้วเห็นว่า ข้อบังคับพรรคไทยรักธรรม หมวด ๔ การบริหารงาน ข้อ ๒๔ (๒) กรณี
ของสมาชิกภาพของสมาชิกพรรคไม่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๔ ตามที่อ้างถึง
และข้อบังคับพรรคไทยรักธรรม หมวด ๕ สาขาพรรค ข้อ ๔๒ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ข้อบังคับ
พรรคไทยรักธรรมจึงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ วรรคสาม และมาตรา ๑๔ วรรคสาม ผู้ถูกร้องจึงสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้ง
พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๑๓ วรรคสาม ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่
๑๒๖/๒๕๕๕ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว
ผู้ถูกร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้อง

ต่อมาผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ฉบับลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ สรุปได้ว่า
เมื่อผู้ถูกร้องตรวจสอบเอกสารการยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยรักธรรมแล้วพบว่า ข้อบังคับพรรค
ไทยรักธรรมไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประสานทางโทรศัพท์แจ้งให้ผู้ร้องทราบ
และให้มายื่นขอลอนเรื่องเพื่อนำกลับไปดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมาย แล้วนำมายื่นจดแจ้ง
การจัดตั้งพรรคการเมืองอีกครั้งหนึ่ง แต่ผู้ร้องไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด ผู้ถูกร้องโดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีคำสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยรักธรรม เนื่องจากข้อบังคับ

- ๔ -

พรรคไทยรักธรรมขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕ จึงต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๒) ผู้ถูกร้องจึงมีอำนาจสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ วรรคสาม และผู้ถูกร้องได้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ร้องทราบแล้ว โดยไม่มีหนังสือให้ผู้ร้องแก้ไข เนื่องจากเป็นกรณีข้อบังคับพรรคการเมืองขัดต่อกฎหมาย ไม่ใช่กรณีที่เอกสารจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองมีรายการไม่ครบถ้วน หรือมีข้อความไม่ชัดเจนหรือบกพร่องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๓) ที่ผู้ถูกร้องจะต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องมาดำเนินการแก้ไขเอกสารดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดี การที่ผู้ถูกร้องสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคไทยรักธรรมโดยไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องมาดำเนินการแก้ไขเอกสารข้อบังคับพรรคเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ถูกร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้ไขข้อกล่าวหา คำชี้แจงแก้ไขข้อกล่าวหาเพิ่มเติมแล้วคดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้ โดยไม่จำเป็นต้องทำการไต่สวนตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓๒

ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนคำร้อง ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากผู้ร้องได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคไทยรักธรรมแล้วและผู้ถูกร้องมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ค่วนที่สุด ที่ ลต (ทพพ.) ๐๖๐๑/๑๒๑๕๑ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ผู้ถูกร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมติในการประชุม ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ได้ตั้งรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคไทยรักธรรม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ วรรคสอง แล้ว ตามสำเนาประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคไทยรักธรรม ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖

- ๕ -

พิจารณาคำร้องของผู้ร้องและหนังสือของผู้ถูกร้องดังกล่าวแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ร้องได้ยื่นขอจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองต่อผู้ถูกร้องอีกครั้ง และผู้ถูกร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้อง ดังนั้น เหตุแห่งการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในคดีนี้จึงสิ้นสุดลง ด้วยเหตุที่ผู้ถูกร้องได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคไทยรักธรรมแล้ว ประกอบกับผู้ร้องได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ เพื่อขอลอนคำร้องดังกล่าวก่อนที่ศาลจะมีคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่งกรณีจึงไม่มีประโยชน์ที่จะพิจารณาคดีนี้ต่อไป ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่
ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

- ๖ -

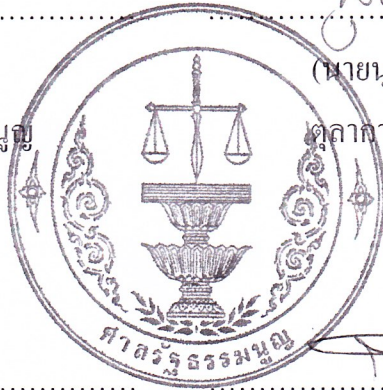
(คำสั่งที่ ๒๕/๒๕๕๖)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอรู)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณรงค์ มาประสิทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ